

ଦୁଇ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର

**ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଲାଗି
ପ୍ରଫେସର ବୈଷ୍ଣବ
ଚରଣ ସାମଲ**

**ସାନ୍ତାଳୀ ଭାଷାରେ ନାଟକ
ଲାଗି ମହେଶ୍ୱର ସୋରେନ**

■ ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଡାକ୍ତାରେ (ଓଡ଼ିଆନ୍ତରାପ) ୨୦୨୪ ବର୍ଷ ଲାଗି କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ପୁସ୍ତକ 'ଭୂତି ଭକ୍ତି ବିଭୂତି' ଲାଗି ପ୍ରଫେସର ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲଙ୍କୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଇ ବେଳେ ଆଜ୍ଞାପାତ୍ର ମହେଶ୍ୱର ସୋରେନଙ୍କୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଇ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ରଚିତ ନାଟକ 'ବେଳେ ଆସୁଛି ଗୋଟିଏ ମନନୀୟ ପାଇଁ' ଏହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରଫେସର ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲ ୧୯୭୦ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ । ସେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସାମାଜିକ ଗବେଷଣାରେ ଗଭୀର ତତ୍ତ୍ୱାବଳୀ ରଖିଛନ୍ତି । ସେ ବିଶ୍ୱଭାରତୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗ)ରେ ଅଧ୍ୟାପନା କରୁଥିଲେ । ୨୦୦୪ରେ ଉପରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସାମଲ ଗବେଷଣା ଓ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀରେ ଗଭୀର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

'ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ', 'ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ଇତିହାସ', ଅନୁବାଦ: ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ

ଦୁଇ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ...

'ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ', 'ଉଦ୍ବେଗ ଓ ଉତ୍ତରଣ', 'ସମାଜଲୋକ', 'ସମାଜୋତ୍ତମ', ସ୍ୱର ଓ ସ୍ୱାକ୍ଷର', 'ସମାଜୋତ୍ତମ ମଧୁପର୍ବ' ଆଦି ପୁସ୍ତକ ସହିତ ଅନେକ ରମ୍ୟ ରଚନା, କବିତା, ଧର୍ମ ସାହିତ୍ୟ, ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ରହିଥିବାବେଳେ ଗ୍ରନ୍ଥ ସଂପାଦନା ତାଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ କୃତୀ । ତାଙ୍କ ଆତ୍ମଜୀବନୀ ହେଉଛି ଜଣେ 'ବଣା ବାଟୋଇର କାହାଣୀ' । ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ୧୯୩୯ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୨୭ ତାରିଖ ।

ପ୍ରଫେସର ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଦୁଇଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟାପନା କଲା ପରେ ସେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ନିକେତନର ବିଶ୍ୱଭାରତୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟାପନା କରିଥିଲେ ।

୨୦୨୫ ମାର୍ଚ୍ଚ ୮ ତାରିଖରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଆୟୋଜିତ ସମାରୋହରେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୁରସ୍କାର ଦାବିଦରେ ପ୍ରଫେସର ସାମଲ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ତାମ୍ରପତ୍ର, ଶାଲ, ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ରାଶି ପାଇବେ । ସେହିପରି ଆଉ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ଉଦକା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜାମୋଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମର

ମହେଶ୍ୱର ସୋରେନ (୪୪ ବର୍ଷ) କୁ ସାନ୍ତାଳୀ ନାଟକ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଶ୍ରୀ ସୋରେନ କଟକ ଜଗନ୍ନାଥପୁର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରରେ ପାର୍ମାସିଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି । ସେତତ ସାମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଣ୍ଡା ମନମା ନାଟକ ପାଇଁ ସେ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ମହେଶ୍ୱର ସୋରେନ ଜଣେ ନାଟ୍ୟକାର ସହିତ ନିର୍ମାତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଧ୍ୟ । ୨୦୧୦ରେ ସେ ସାନ୍ତାଳୀ ଫିଲ୍ମ 'ଦୁଇଟି ମାୟା' ଏବଂ ୨୦୧୨ରେ 'ଧୋରେନ ଦରୋବାର' ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦୁଇଟି ଫିଲ୍ମ ବେଶ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ । ନବମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ସେ ସାନ୍ତାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । ନାଟକ ଓ କାହାଣୀ ଲେଖିବା ସହ କବିତା ମଧ୍ୟ ଲେଖିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ନିରୁପମା ହାସିଦା ସୋରେନ କଟକ ଏସିବି ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ନର୍ସ ଅଫିସର ଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟ ଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଆସାମୀରେ ସମାର ଚନ୍ଦ୍ରା, ବୋଡୋରେ ଅରୋଣ ରାଜା, ଝଞ୍ଜାଙ୍ଗରେ ଏସିନେ କାଲରେ, ଗୁଜରାଟୀରେ ଦିଲ୍ଲୀପ ଜାଲେରା, ହିନ୍ଦୀରେ ଗଗନ ଗିରି, କନ୍ନଡରେ କେ. ଭି. ନାରାୟଣ, କାଶ୍ମୀରୀରେ ସୋହନ କୌଲ, ମୈଥିଲୀରେ ମହେନ୍ଦ୍ର ମାଲ୍ଲୀକାର୍ଯ୍ୟ, ମଣିପୁରୀରେ ହେଉବାମ ସତ୍ୟବତୀ ଦେବୀ, ମରାଠୀରେ ସୁଧର ରସାଲ, ନେପାଳୀରେ ଯୁବା ବରାଜକୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ସେହିପରି ପଞ୍ଜାବୀରେ ପଲକୌର, ରାଜସ୍ଥାନୀରେ ମୁକୁଟ ମଣିରାଜ, ସଂସ୍କୃତରେ ଦାପକ

କୁମାର ଶର୍ମା, ସିନ୍ଧିରେ ହଶ୍ୱରାଜ ବଲ୍ଲଭାନୀ, ତାମିଲରେ ଏ. ଆର. ଭେଙ୍କଟରାମପତି ଏବଂ ତେଲୁଗୁରେ ପେନୁଗୋଣ୍ଡା ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣା କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

■ ଓଡ଼ିଆରେ ୧୪ଟି ବହି ଯାଇଥିଲା

ଓଡ଼ିଆରେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଲାଗି ୧୪ଟି ବହି ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିରେ ଥିଲା ଦାଶ ବେନହୁରକ 'ଅରଧ୍ୟାରିତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ', ଆଦିକନ୍ଦ ସାହୁଙ୍କ 'ଆଦିକନ୍ଦ ସାହୁଙ୍କ ନିଜ ନିବନ୍ଧ', ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲଙ୍କ 'ଭୂତି ଭକ୍ତି ବିଭୂତି', ଅଜୟ ସ୍ୱାଇଁଙ୍କ 'ଗପର ଦେହ', ରଞ୍ଜନ କୁମାର ଦାସଙ୍କ 'କବିର କାବ୍ୟାଲେଖ', ବିଜୟ କୁମାର ଶତପଥୀଙ୍କ 'କଳଣ ଦାସା କଥା', କୁପାସାର ସାହୁଙ୍କ 'ନାନା', ଗିରିଜା କୁମାର ବଳିଆରାୟଙ୍କ 'ପଦପୁରାଣ', ପଣ୍ଡିତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ 'ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀ', ପଦ୍ମକ ପାଲଙ୍କ 'ସାତା ମୁଁ ସାତା', ମମତା ଦାଶଙ୍କ 'ଶୂନ୍ୟ ଚିନ୍ତାୟଣ', ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ତାରପ୍ରତି' ଓ ବିରଜା ରାଉତରାୟଙ୍କ 'ତାରାଭରି ଆକାଶ' । ବିଚାରକ ମଣ୍ଡଳୀ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲଙ୍କ 'ଭୂତି ଭକ୍ତି ବିଭୂତି'କୁ ସର୍ବସମ୍ମତ କ୍ରମେ ମନୋନୀତ କରିଛନ୍ତି । ବିଚାରକ ମଣ୍ଡଳୀରେ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟ, ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପାରମିତା ଶତପଥୀ ରହିଥିଲେ ।